

POVZETEK LETNEGA POROČILA ZA LETO 2021

<https://eiopa.europa.eu/>

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Cover photo: © AdobeStock; pages 6 and 7: © EIOPA; all other pictures: © AdobeStock

PDF ISBN 978-92-9473-453-2 doi:10.2854/887653 EI-07-22-779-SL-N

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu. Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2022

© EIOPA, 2022

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

PETRA HIELKEMA

PREDGOVOR PREDSEDNICE

V čast mi je, da vam lahko predstavim ta povzetek aktivnosti organa EIOPA za leto 2021.

Pandemija je odločno zaznamovala tudi leto 2021 s pojavom cepiv in novih različic virusa – prva so bila dobrodošla, druge ne. Ker je sektor zavarovanj in pokojnih pokojnin pandemijo razmeroma dobro preстал, je bil glavni poudarek v letu 2021 na podpori okrevanju in spremljanju trajnih učinkov krize, zlasti inflacije.

Varstvo potrošnikov je prednostna naloga organa EIOPA in na tem področju se je ta na zaskrbljenost glede nekaterih produktov, vezanih na enoto, odzval z okvirom za obravnavo razmerja med kakovostjo in ceno. Za številne varčevalce imajo lahko produkti, vezani na enoto, pomembno vlogo, in ta okvir bo pomagal zagotavljati razvoj, trženje in prodajo produktov z vidika potreb potrošnikov ter dostop potrošnikov do ustreznega svetovanja in obveščanja, da bodo lahko pri nakupu produktov lažje sprejemali informirane odločitve.

Organ EIOPA je uporabil svoja orodja za usklajevanje z nacionalnimi organi pri obravnavi področij, na katerih so bile očitne pomanjkljivosti pri čezmejnem poslovanju. Postalo je jasno, da bo za omejevanje škode za potrošnike morda potreben pregled pooblastil, podeljenih organu EIOPA na tem področju.

Na področju pokojnin je organ EIOPA pozdravil začetek veljavnosti uredbe o vseevropskem osebnem pokojninskem produktu (PEPP), s predložitvijo dveh nasvetov Evropski komisiji na področju pokojnin, o pregledih pokojnin in sistemih za sledenje pokojninam, pa so bili storjeni nadaljnji koraki za obravnavanje pokojninskih vrzeli.

Področji trajnostnih financ in digitalizacije sta še naprej prevladovali v načrtih dela ne samo za organ EIOPA ampak tudi za nacionalne organe ter sektor zavarovanj in poklicnih pokojnin. Organ EIOPA je bil na teh področjih še naprej osredotočen na pomoč sektorjem in nadzorni skupnosti pri prehodu na zeleno in digitalno gospodarstvo.

Ureditev, ki ustreza svojemu namenu, je temelj, na katerem je zgrajen učinkoviti nadzor, organ EIOPA pa je v zvezi s tem na splošno pozdravil predloge Evropske komisije za pregled okvira Solventnost II in še naprej podpira ta proces.

Prihodnost je še naprej negotova zlasti zaradi neizzvanega in neupravičenega vojaškega napada Rusije na Ukrajino. Organ EIOPA je skupaj z vsemi evropskimi institucijami solidaren s prebivalci Ukrajine. Medtem ko neposreden vpliv tega napada na sektor zavarovanj in poklicnih pokojnin ni velik, bo organ EIOPA še naprej pozorno spremljal, kako te razmere vplivajo na stabilnost tega sektorja v Evropi. Organ EIOPA bo tudi pozorno spremljal učinke hitrega povečevanja življenjskih stroškov.

Da bi izpolnil svoj ambiciozni mandat, potrebuje usposobljeno in spretno osebje. Veselim se svoje vloge pri spodbujanju raznovrstne in vključujoče organizacije, ki omogoča vsem svojim zaposlenim, da v celoti izkoristijo svoj potencial. Na ta način bomo kot organizacija lahko še naprej podpirali prilagajanje tega sektorja prihodnjim izzivom.

Ko sem septembra 2021 prevzela funkcijo predsednice, so me pozdravili angažirani, sposobni in navdušeni delavci, ki so mi zelo olajšali prve dni dela. Zelo cenim tudi podporo kolegov v upravnem odboru in v sestrskih evropskih nadzornih organih, v prihodnje pa se veselim dobrega sodelovanja in skupnih uspehov.

Posebej se zahvaljujem Gabrielu Bernardinu, ki se mu je predsedniški mandat iztekel 28. februarja 2021. Med svojim mandatom je postavil organ EIOPA v središče nadzora zavarovanj in pokojnin v Evropi, sama pa si bom prizadevala nadaljevati njegovo delo in nadgraditi njegove dosežke. Zahvaljujem se tudi Petru Braumüllerju za odlično opravljanje vloge podpredsednika ter vodenje organizacije po Gabrielovem odhodu.

Zavarovanja in poklicne pokojnine imajo še naprej bistveno vlogo v življenju vseh državljanov v Evropi, organ EIOPA pa bo opravil svojo vlogo in spodbujal uspešne sektorje, ki podpirajo državljane in družbo.

FAUSTO PARENTE

PREDGOVOR IZVRŠNEGA DIREKTORJA

Tudi leto 2021 je zaznamovala negotovost. Leto smo začeli z delom od doma, pandemija pa je še naprej vplivala na naše strateške cilje. Še naprej smo bili osredotočeni na njen vpliv na sektor zavarovanj in pokojnin, da bi ohranili stabilnost in podprli okrevanje gospodarstva.

Organ EIOPA je uspel izpolniti svoj letni delovni program in preseči svoje cilje pri večini ključnih kazalnikov uspešnosti.

Nadaljevali smo s strategijo za večjo učinkovitost, ki temelji na štirih delih:

- › načrtovanje in prednostno razvrščanje virov;
- › podatkovna in informacijska strategija ter digitalne rešitve;
- › pregled poslovnega procesa, optimizacija storitev in izkoriščanje skupnih storitev; ter celovito upravljanje talentov.

Organ EIOPA je kot organizacija rasel in zaposlil nove delavce, ki jih je bilo ob koncu leta 2021 (vključno z napotnimi nacionalnimi strokovnjaki) 193, potem ko jih je bilo ob koncu leta prej 185. Nadalje se je povečal tudi delež zaposlenih v osnovni dejavnosti.

Med letom se je organ zavezal učinkoviti in odgovorni uporabi virov. Operativni proračun za leto 2019 je bil 32,9 milijona EUR, stopnja izvajanja proračuna za prevzete obveznosti je bila 99,44 %, za izvedena plačila pa 81,18 %.

Organ EIOPA se je zavezal izboljšati svojo okoljsko uspešnost in zmanjšati vpliv svojih dejavnosti na okolje. Leta 2021 smo izvajali Sistem EU za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS). Temu poročilu je priložena izjava o okoljskem upravljanju.

Z napredovanjem pandemije covid-19 so delavci večji del leta še naprej delali od doma. To je bilo mogoče zaradi informacijske tehnologije in sredstev, ki so jim bili zagotovljeni. Še naprej pa smo delovni prostor prilagajali hibridnemu delovnemu okolju in vlagali v tehnologijo, da smo omogočili čim bolj tekoče delo, ko smo sodelavce povabili nazaj na delovna mesta, in sicer sprva kot prostovoljce. Prednostno je bilo zagotoviti zdravje in varnost sodelavcev, zato je ostalo fizično distanciranje veljavno še precej dolgo leta 2022.

Medtem ko je bilo delo od doma posledica trajanja pandemije, se je pokazalo tudi, da je postalo hibridno delo na splošno nova normalnost. Ko se je tveganje zaradi pandemije zmanjšalo, smo še naprej vabili delavce nazaj na delovno mesto za določeno število dni v tednu. Hkrati ugotavljamo, da bomo morali biti zelo pozorni na pogoje dela, zlasti na ureditev hibridnega dela, če želimo ostati privlačen delodajalec, ki zna obdržati izkušen kader, potreben za doseganje naših ciljev.

Tako kot v prejšnjih letih so nam tudi zdaj koristili tesno sodelovanje s partnerji v pristojnih nacionalnih organih ter plodni odnosi s člani našega upravnega odbora in odbora nadzornikov.

Da bi pridobili povratne informacije o svojem delu, smo še naprej pridobivali mnenja veliko različnih deležnikov, zlasti prek naših skupin deležnikov ter prek posvetovanj in dogodkov.

Ob tej priložnosti bi se želel osebno zahvaliti nekdanjemu predsedniku Gabrielu Bernardinu, ki je organizacijo vodil deset let, in Petru Braumüllerju, ki je podpiral organizacijo kot podpredsednik v prehodnem obdobju, preden je svojo funkcijo nastopila Petra Hielkema.

Zahvalil bi se tudi zaposlenim, članom odbora nadzornikov ter kolegom v drugih evropskih nadzornih organih in agencijah EU za njihovo trdo delo, angažiranost in plodno sodelovanje. S sodelovanjem lahko še naprej zagotavljamo, da bomo prispevali k boljšemu položaju ljudi, podjetij in gospodarstva v Evropi.

POVZETEK

Organ EIOPA je imel tudi v letu 2021 ključno vlogo pri nadzoru zavarovanj in pokojnin v Evropi, pri čemer je tesno sodeloval z nacionalnimi nadzornimi organi, evropskimi institucijami in drugimi deležniki, da bi izpolnil strateške cilje, ki jih je določil v svojem letnem delovnem programu.

Tudi leto 2021 je zaznamovala pandemija covid-19, ki je vplivala na osnovne poslovne dejavnosti EIOPA in na organizacijske ukrepe, sprejete za delavce organa, obiskovalce in člane upravnega odbora. Leta 2021 je organ EIOPA izpolnil zahteven letni delovni program, ki je vključeval delo, ki leta 2020 zaradi vpliva pandemije covid-19 ni bilo opravljeno.

Septembra 2021 je Petra Hielkema postala predsednica organa EIOPA s petletnim mandatom.

SPodbujanJE NADZORA IN REGULACIJE PRI VODENJU POSLOV

Organ EIOPA je z uredbo, ki se nanaša nanj, pooblaščen za prevzem vodilne vloge pri spodbujanju preglednosti, enostavnosti in pravičnosti na celotnem notranjem trgu. Za to je ključno oblikovanje zanesljivega regulativnega okvira. V zvezi s tem je organ EIOPA skupaj z drugimi evropskimi nadzornimi organi pripravil tehnične standarde, ki:

so namenjeni boju proti lažnemu zelenemu oglaševanju „trajnostnih“ finančnih produktov, tako da je bil v okviru uredbe o razkritjih, povezanih s trajnostnim financiranjem in uredbe o taksonomiji določen način, kako finančni subjekti razkrijejo vpliv svojih odločitev o naložbah na dejavnike trajnosti, in način, kako se v informacijah končnim vlagateljem o produktu razkrijejo informacije o trajnosti.

si prizadevajo, da bi bili dokumenti s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (PRIIP) zanimivejši in dostopnejši za male vlagatelje s ciljno usmerjenimi izboljšavami nekaterih ključnih regulativnih vprašanj, ki so bila

ugotovljena v povezavi z vsebino dokumentov s ključnimi informacijami.

Organ EIOPA je med letom znatno okrepil svoje delo na področju nadzora poslovanja s pomočjo pooblastil za poseganje v zvezi s produkti ter vrsto orodij za nadzor in spremljanje – med drugim spremljanjem trajnih potrošniških trendov in trga, zlasti nastajajočih trendov, ter aktivnim sodelovanjem s pristojnimi nacionalnimi organi in subjekti iz tretjih držav ter obiskovanjem teh organov in subjektov. Leta 2021 je organ EIOPA vodil tudi posvetovanja o okviru za obravnavo tveganja razmerja med kakovostjo in ceno na evropskem trgu produktov, vezanih na enoto, in objavil rezultate.

Organ EIOPA je nadaljeval delo v zvezi s čezmejnimi primeri, ki bi lahko bili škodljivi za potrošnike, in sicer tako, da je vzpostavil platforme za čezmejno sodelovanje in uporabljal razpoložljiva orodja za usklajevanje ustreznih nadzorniških ukrepov pristojnih nacionalnih organov. Sredi leta 2021 je organ izdal individualno priporočilo pristojnemu nacionalnemu organu za sprejetje nadzorniških ukrepov zoper podjetje, ki posluje čezmejno v več državah članicah. V drugi polovici leta 2021 je ugotovil neskladnost s tem priporočilom. Ta primer med drugim kaže na vse večji pomen tveganja, da lahko čezmejno poslovanje postane težava za potrošnike, če nadzor domače države/države gostiteljice ni učinkovit in ustrezno usklajen. Kaže tudi, kakšne so omejitve orodij organa EIOPA na tem področju. Organ EIOPA je prejel tudi prvi zahtevek za začetek preiskave posebnih vprašanj glede skupinskega nadzora v določeni državi članici. Preiskava še poteka.

VODENJE KONVERGENCE K VISOKOKAKOVOSTNEMU NADZORU VARNEGA IN SKRBNEGA POSLOVANJA

Osrednje področje delovanja organa EIOPA je doseganje skupnega evropskega pristopa k nadzoru. Leta 2021 je organ EIOPA objavil merila za neodvisnost nadzornih organov, ki je bistvena za legitimnost in verodostojnost nadzorniškega procesa. Objavil je več orodij za konvergenco

nadzora na področjih, kot so uporaba tehnik za zmanjševanje tveganja, nadzorniške prakse in pričakovanja v primeru kršitev zahtevanega solventnostnega kapitala ali ORSA (lastna ocena tveganj in solventnosti) v povezavi s pandemijo covid-19. Organ EIOPA je še naprej objavljala številna poročila o različnih vidikih Solventnosti II in predlagal spremembe zahtev za poročanje za nadzorniške dokumente ali javne dokumente o razkritju. Leta 2021 je objavil tudi poročilo o svojem predlogu za izvajanje prehoda z medbančnih posojilnih obrestnih mer, da bi se okrepila trdnost in zanesljivost finančnih referenčnih vrednosti.

Organ EIOPA ima še naprej ključno mednarodno vlogo v okviru Mednarodnega združenja finančnih nadzornikov (IAIS) ter vzdržuje redne stike in dialog z jurisdikcijami ključnih tretjih držav.

Organ EIOPA je glede pokojnin izdal mnenja o upravljanju tveganja pokojnin z določenimi prispevki ter stroški poklicnega pokojninskega zavarovanja, Komisiji pa je svetoval o sistemih za sledenje pokojninam in pregledih pokojnin.

Leta 2021 je nadaljeval program BI 2.0, po katerem naj bi se preoblikoval v digitalno, na uporabnika usmerjeno organizacijo, ki deluje na podlagi podatkov, tudi v svoji vlogi regulatorja in posrednika, ki zagotavlja pristojnim nacionalnim organom ustrezne analize podatkov in poročila. Organ EIOPA je še naprej izboljševal svoj okvir za poslovne informacije in analizo podatkov ter izkoriščal tehnološki razvoj in priložnosti, ki ga ponuja, za izmenjavo znanja in izkušenj s pristojnimi nacionalnimi organi.

Namen organa EIOPA, da zagotavlja visoko, učinkovito in dosledno raven nadzora po vsej Evropi ter s tem podobno raven varstva imetnikov police in upravičencev v vseh jurisdikcijah, se je spodbujal z obogatitvijo nadzorniškega priročnika in usposabljanjem nadzornikov. Organ je opravil tudi medsebojni strokovni pregled zunanjega izvajanja in nadaljnji pregled ključnih funkcij.

Organ EIOPA je še naprej sodeloval z nacionalnimi nadzorniki pri zagotavljanju enakih pogojev za vse s sodelovanjem v kolegijih nadzornikov, pregledi na kraju samem, platformah za sodelovanje in dvostranskih dogovorih ter z zagotavljanjem tehnične pomoči, usposabljanja in priporočil. Glede uporabe notranjih modelov je organ pripravil primerjalne študije, v katerih je obravnaval prednostna področja v zvezi z notranjimi modeli, vključno s sporočili za javnost.

KREPITEV FINANČNE STABILNOSTI SEKTORJA ZAVAROVANJ IN POKLICNIH POKOJNIN

Organ EIOPA si je še naprej prizadeval opredeliti trende ter morebitna tveganja in šibke točke, ki bi lahko negativno vplivali na sektor pokojnin in zavarovanj po vsej Evropi. V okviru tega dela je v tem letu objavil statistiko zavarovanj in poklicnih pokojnin, vključno s četrletnim prikazom tveganja in poročilom o finančni stabilnosti dvakrat letno. Pripravil je tudi evropski okvir za ocenjevanje sistemskega tveganja (SRAF), s katerim bo sebi in svojim članom omogočil določiti lastno stališče o trendih na evropskem trgu zavarovanj ter gibanjih in potencialnem sistemskem tveganju ter sebi in svojim članom pomagal pri pripravi skupnih razprav združenja IAIS.

Leta 2021 je izvedel tudi stresni test, osredotočen na scenarij dolgotrajne pandemije covid-19 v okolju obrestnih mer, ki bodo dlje časa nižje. Evropski zavarovalniški sektor je kljub hudim ekonomskim in finančnim posledicam pandemije covid-19 vstopil v stresno testiranje z močno kapitalizacijo. Ta močan blažilnik je udeležencem omogočil absorpcijo šoka v neugodnem scenariju. Ugotovitve so pokazale tudi, da glavne ranljivosti sektorja izhajajo iz pretresov na trgu in da ima sektor zavarovanj na voljo orodja za spopadanje z neugodnimi tržnimi in ekonomskimi učinki. Poleg tega so ukrepi dolgoročnih jamstev pomagali absorbirati del hudih, a verjetnih šokov. Stresni test pa je tudi pokazal, da je del trga še vedno močno odvisen od prehodnih ukrepov. Likvidnostni položaj udeležencev ni pokazal ranljivosti.

MEDSEKTORSKE TEME

Organ EIOPA je nadaljeval delo na področju trajnostnih financ. Obravnaval je ključna vprašanja tveganja za sektor zavarovanj zaradi podnebnih sprememb in še naprej spodbujal zavarovalnice, naj sodelujejo pri omogočanju blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje. Organ je še naprej pozorno spremljal vrzel na področju zavarovanja, s katero se meri razlika med predmetom zavarovanja in potencialnimi ekonomskimi izgubami. Predlagal je metodološke ukrepe, ki podpirajo potrebo po formalizaciji pristopa za redno ponovno ocenjevanje in ponovno kalibracijo parametrov za tveganje naravnih nesreč v standar-

dni formuli iz Solventnosti II. Strokovnjaki organa EIOPA in ECB so v poročilu EIOPA o finančni stabilnosti objavili tematski članek o podnebnih spremembah, naravnih nesrečah in makroekonomskih koristih zavarovanja. Poleg tega je organ EIOPA objavil dokument o ukrepih za izboljšanje možnosti zavarovanja tveganja prekinitve poslovanja zaradi pandemije ter Evropski komisiji tehnično svetoval o ključnih kazalnikih uspešnosti na podlagi uredbe o taksonomiji. Širše je organ podprl Agendo Evropske komisije za trajnostno financiranje.

Organ EIOPA še naprej pozorno spremlja rast uporabe podatkov in digitalizacije, da bi odkril načine za boljše varstvo potrošnikov, ki ne bi oviralo inovacij. V zvezi z digitalno odpornostjo je sprejel in začel izvajati smernice o varstvu in upravljanju informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) ter se osredotočil na pripravo potrebnih tehničnih del za predlog uredbe o digitalni operativni odpornosti (DORA). Objavil je strategijo za digitalno preobrazbo, da bi se zagotovil sistematičen, uravnotežen in celosten pristop k tehnološki preobrazbi evropskega trga zavarovanj in pokojnin ter njun nadzor, ki trenutno poteka. Skupaj z drugimi evropskimi nadzornimi organi je sodeloval pri pripravi končnega poročila v odgovor na poziv

Evropske komisije za svetovanje o digitalnih finančnih in s tem povezanih vprašanjih.

Organ EIOPA je še naprej sodeloval s posvetovalno strokovno skupino o digitalni etiki v sektorju zavarovanj in predsedoval evropskemu forumu za pospeševalce inovacij (EFIF).

UČINKOVITO IN USPEŠNO URESNIČEVANJE NALOG

Leta 2021 je organ EIOPA v okolju, kjer se je zaradi dolgotrajne pandemije covid-19 delalo na daljavo, še naprej deloval kot učinkovita in uspešna organizacija, hkrati pa iskal možnosti za dodatne izboljšave administrativnih postopkov. Na področju raznolikosti in vključevanja je sprejel svojo strategijo o raznolikosti in vključevanju ter podroben akcijski načrt, ki podpira vizijo organa EIOPA, da bo verodostojen nadzorni organ in bo precej več kot zgolj zagotavljal skladnost s pravili o preprečevanju diskriminacije in o enakosti.

STIK Z EU

Osebno

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih točk Europe Direct. Naslov najbližje lahko najdete na spletni strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:

- s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
- s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696 ali
- po elektronski pošti s spletne strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

ISKANJE INFORMACIJ O EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa: https://europa.eu/european-union/index_sl.

Publikacije EU

Brezplačne in plačljive publikacije EU lahko prenesete s <http://op.europa.eu/sl/publications> ali jih tam naročite. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližjo informacijsko točko (https://europa.eu/european-union/contact_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1952 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>.

Odpri podatki EU

Do podatkovnih zbirk EU lahko dostopate na portalu odprtih podatkov EU (<http://data.europa.eu/euodp/sl>). Podatke lahko brezplačno prenesete in uporabite tudi v komercialne namene.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

Urad za publikacije
Evropske unije